

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ

Β ΛΥΚΕΙΟΥ 2024-2025

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΥΗ ΠΕΠΕ

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η λατινική γλώσσα

Η Λατινική ήταν η **διάλεκτος** των κατοίκων του **Λατίου της Ρώμης**.

Οι ομοιότητες με την ελληνική οφείλονται:

1. Στην κοινή ινδοευρωπαϊκή γλωσσική οικογένεια
2. Στις επαφές Ελλήνων και Ρωμαίων από τον ελληνικό αποικισμό στην κεντρική και κάτω Ιταλία και στη Σι (8ος/7ος αι. π.Χ.)
3. Στην κατάκτηση του ελληνικού κόσμου από τους Ρωμαίους.

Το παγκοσμίως χρησιμοποιούμενο λατινικό αλφάβητο έχει ελληνική προέλευση, καθώς εικάζεται ότι **οι Ρωμαίοι γνώρισαν μια παραλλαγή ελληνικού αλφαβήτου από την ελληνική αποικία της Κύμης (8ος/7ος αι. π.Χ.)**

Λογοτεχνικά κείμενα

Μη αξιόλογα: μέχρι τον 3ο αι. π.Χ.

Αξιόλογα: μετά τη «συνάντηση» των Ρωμαίων με τους Έλληνες (περίπου το 240 π.Χ.).

Η γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας έγινε υπό την επίδραση της ελληνικής

Το 240 π.Χ. ο Λίβιος Ανδρόνικος

(Έλληνας από τον Τάραντα στη Ν. Ιταλία)

ανεβάζει στη Ρώμη **θεατρικές παραστάσεις**
με **ελληνικά έργα** διασκευασμένα στα Λατινικά.

Ο ίδιος αποδίδει στα Λατινικά και την **Οδύσσεια του Ομήρου**.

Ρωμαϊκή Γραμματεία

Αφετηρία:
ελληνικό δράμα & Όμηρος.

Εξέλιξη:
θα παραμείνει συνδεδεμένη με
ελληνικά πρότυπα ακόμη και σε
μεταγενέστερους χρόνους

Η γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας

Η ρωμαϊκή λογοτεχνία γεννήθηκε υπό την επίδραση της ελληνικής.

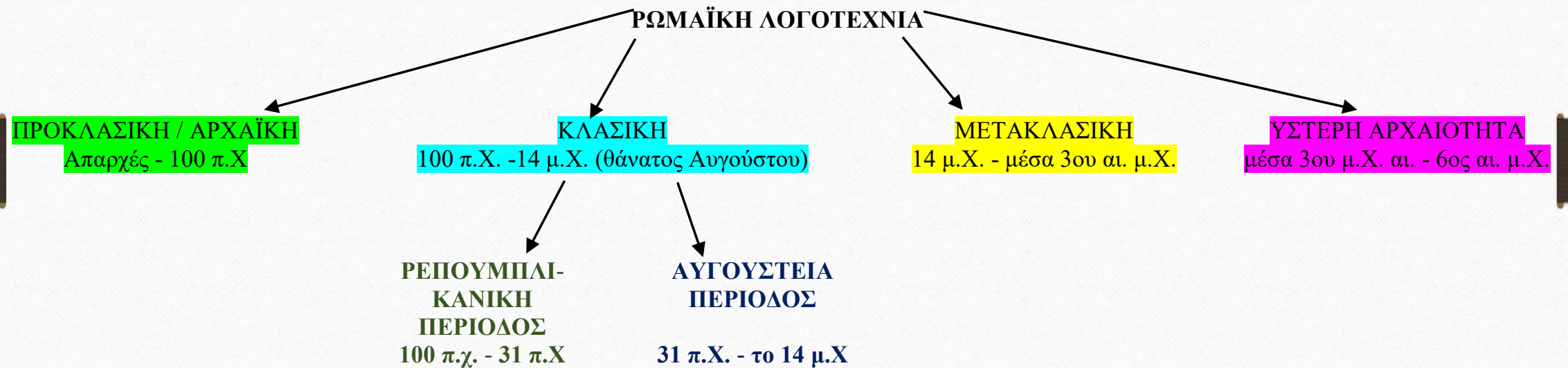
Το 240 π.Χ. ένας Έλληνας από τον Τάραντα (Ν. Ιταλία), ο Λίβιος Ανδρόνικος, ανεβάζει στη Ρώμη **θεατρικές παραστάσεις** με ελληνικά έργα

διασκευασμένα στα Λατινικά. Ο ίδιος αποδίδει στα Λατινικά και την

Οδύσσεια του Ομήρου. Στις ρίζες, λοιπόν, της ρωμαϊκής γραμματείας

βρίσκονται το ελληνικό δράμα και ο Όμηρος. Συνολικά η συγγραφική παραγωγή των Ρωμαίων παρέμεινε στενά συνδεδεμένη με ελληνικά

πρότυπα ακόμη και σε μεταγενέστερους χρόνους.

Γενικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής λογοτεχνίας

- Στενή και διαρκής η σχέση της ρωμαϊκής με την ελληνική γραμματεία
 - Πλήθος ελληνικές λέξεις μεταφέρονται στο λατινικό λεξιλόγιο
 - Οι Ρωμαίοι λογοτέχνες κάθε εποχής από τον Πλαύτο ως τον Βοήθιο γνωρίζουν και τη λατινική και την ελληνική γλώσσα & λογοτεχνία
 - Οι Ρωμαίοι λογοτέχνες έχουν ελληνικά πρότυπα: η ελληνική κωμωδία είναι το πρότυπο του Πλαύτου, ο Όμηρος εμπνέει τον Βεργίλιο, οι αρχαϊκοί Έλληνες λυρικοί τον Οράτιο, η αττική τραγωδία τον Σενέκα
 - Οι Ρωμαίοι προσεγγίζουν τα ελληνικά πρότυπα μέσα από τη δημιουργική πρόσληψη (imitatio) & τον ανταγωνισμό (aemulatio). Αρχικά οι Ρωμαίοι λογοτέχνες μιμούνται δημιουργικά κυρίως Έλληνες. Αργότερα, όμως, στους μετακλασικούς χρόνους, όταν η ρωμαϊκή λογοτεχνία έχει ωριμάσει, οι Ρωμαίοι μιμούνται και συναγωνίζονται τους μεγάλους λογοτέχνες της κλασικής Ρώμης, π.χ. τον Κικέρωνα και τον Βεργίλιο.
 - Επειδή η ρωμαϊκή λογοτεχνική παραγωγή, αρχίζει στα μέσα του 3ου αι. π.Χ., οι Ρωμαίοι γνωρίζουν εξαρχής ολόκληρη την ελληνική λογοτεχνία στην ωριμότητά της. Έτσι, επιλέγουν τα πρότυπά τους από όλες τις περιόδους της ελληνικής λογοτεχνίας:
 - ✓ και από την ελληνιστική λογοτεχνία (3ος-1ος αι. π.Χ.)
 - ✓ και από την κλασική (5ος-4ος αι. π.Χ.)
 - ✓ και από την αρχαϊκή (8ος-6ος αι. π.Χ.).
- Οι Ρωμαίοι δηλαδή δεν είναι «υποχρεωμένοι» να επηρεαστούν από τους Έλληνες ακολουθώντας τη χρονολογική εξέλιξη της ελληνικής λογοτεχνίας. Επιλέγουν τα πρότυπά τους από το σύνολο των ελληνικών έργων που έχουν στη διάθεσή τους.
- ⇒ **Κατά συνέπεια, η ρωμαϊκή λογοτεχνία δεν παρουσιάζει χρονολογική εξέλιξη των ειδών παρόμοια με την ελληνική:** λ.χ. η κωμωδία είναι το πρώτο είδος που ωριμάζει στη Ρώμη, ενώ στην Ελλάδα ήταν το τελευταίο. Το ρωμαϊκό έπος ωριμάζει τελευταίο, ενώ τα ομηρικά έπη ήταν τα πρώτα σημαντικά ελληνικά λογοτεχνικά κείμενα.
- Οι Ρωμαίοι δεν μιμούνται δουλικά τους Έλληνες. Συχνά μεταμορφώνουν τα ελληνικά είδη: λ.χ. η ρωμαϊκή ελεγεία απέχει πάρα πολύ από την ελληνική ελεγεία.
 - Οι Ρωμαίοι παράγουν και νέα είδη: π.χ. η σάτιρα είναι ένα σχεδόν καθαρά ρωμαϊκό είδος.
 - Κάθε Ρωμαίος λογοτέχνης συνήθως εστιάζει σε ένα είδος ή σε μικρό αριθμό λογοτεχνικών ειδών. Δείχνει μεγάλο ενδιαφέρον για αισθητική ποιότητα και τελειοποιημένη τεχνική στο είδος που θεραπεύει.

Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας
Προκλασική εποχή (απαρχές-περ. 100 π.Χ.)

Γενικά χαρακτηριστικά

Στην κοινωνική ζωή:

- Στο ρωμαϊκό θρησκευτικό σύστημα έχουν ενταχθεί οι **ελληνικοί θεοί**.
- Όλο και περισσότεροι Ρωμαίοι έρχονται σε επαφή με τον **ελληνικό πολιτισμό**.
- **Μορφωμένοι Έλληνες εγκαθίστανται**, συχνά χωρίς τη θέλησή τους, στη **Ρώμη** και **μυούν τους Ρωμαίους** στην ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία.
- **Ελληνικά έργα τέχνης μεταφέρονται στη Ρώμη**.
- Οι νέοι γοητεύονται από την ελληνική «μόδα», εισάγονται ελληνικά και ανατολικά έθιμα, που απομακρύνουν τους Ρωμαίους από τα παραδοσιακά λιτά ρωμαϊκά ήθη.
- Παράλληλα με όσους θαυμάζουν την ελληνική κουλτούρα, υπάρχουν και **συντηρητικοί Ρωμαίοι που βλέπουν με καχυποψία** την ελληνική επίδραση. Τέτοιος ήταν ο **Κάτων**: ενδεικτικό της νοοτροπίας του ήταν ότι φοβόταν, ανάμεσα σε άλλα, πως οι Έλληνες γιατροί συνωμοτούσαν, για να εξοντώσουν τους Ρωμαίους.

Στο κράτος και στην πολιτική ζωή:

- Στην Ανατολή ολοκληρώνεται η κατάκτηση της Ελλάδας. **Η Ρώμη ύστερα από τρεις πολέμους εξολοθρεύει τη δεύτερη μεγάλη μεσογειακή δύναμη της εποχής, την Καρχηδόνα, ισοπεδώνει την πόλη (146 π.Χ.) και απομένει μόνη κυρίαρχη στη Μεσόγειο.**
- Το ρωμαϊκό πολίτευμα (**res publica**) έχει διαμορφωθεί ως ένα είδος «**αριστοκρατικής δημοκρατίας**».
- Σημειώνονται **πολιτικο-κοινωνικές αναταραχές λόγω των μεγάλων κοινωνικών ανισοτήτων**. Ενδεικτικές είναι οι μεταρρυθμιστικές απόπειρες των **Γράκχων**.
- Υπάρχουν **διαστήματα ηρεμίας και συμβιβασμού** αλλά οι **εμφύλιες συρράξεις** θα συνεχιστούν για αρκετές δεκαετίες και μετά το 100 π.Χ.

Στα γράμματα:

Συντελείται η **ιστορική συνάντηση των Ρωμαίων με τους Έλληνες**.

Οι Έλληνες έχουν ήδη δημιουργήσει **ώριμη λογοτεχνία**.

Οι Ρωμαίοι τη **θαυμάζουν**: αρχικά κυρίως **μιμούνται και στη συνέχεια μετασχηματίζουν δημιουργικά τα ελληνικά πρότυπα**.

Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας
Προκλασική εποχή (απαρχές-περ. 100 π.Χ.)

Γενικά χαρακτηριστικά

Κωμωδία

Το πρώτο είδος που ωριμάζει στη Ρώμη είναι η κωμωδία. Οι Ρωμαίοι κωμωδιογράφοι επηρεάζονται περισσότερο όχι από την αττική κωμωδία του 5ου-4ου αι. π.Χ. και τον Αριστοφάνη αλλά από τη λεγόμενη Νέα Κωμωδία της ελληνιστικής περιόδου, κυρίως από τον **Μένανδρο**. Τα έργα τους έχουν κατά κανόνα υποθέσεις ελληνικές και όχι ρωμαϊκές.

Οι δύο πιο γνωστοί Ρωμαίοι κωμωδιογράφοι είναι ο **Πλαύτος** (3ος αι. π.Χ.) και ο **Τερέντιος** (2ος αι. π.Χ.). Η επίδρασή τους είναι εμφανής στις γαλλικές κωμωδίες του Μολιέρου. Η ρωμαϊκή κωμωδία ψυχαγώγησε επί αιώνες τη Δύση και άσκησε σοβαρές επιδράσεις σε μεγάλους διανοούμενους και λογοτέχνες, όπως ο Πετράρχης, ο Γκαίτε, ο Μολιέρος, ο Σαίξπηρ και ο Θερβάντες.

Τραγωδία

- ✓ Την ίδια περίοδο οι Ρωμαίοι συνθέτουν τραγωδίες, επηρεασμένοι από τα δράματα της **Μεγάλης Ελλάδας**. Τα θέματα της ρωμαϊκής τραγωδίας προέρχονται από την ελληνική λογοτεχνία. Οι Ρωμαίοι δείχνουν ιδιαίτερη προτίμηση στην **τρωική θεματολογία**, ίσως γιατί θεωρούσαν ότι τους αφορά περισσότερο: είχε ήδη διαμορφωθεί ο εθνικός ρωμαϊκός μύθος κατά τον οποίο γενάρχης της Ρώμης ήταν ο Τρώας Αινείας.
- ✓ Γράφονται, βέβαια, και τραγωδίες με **θέματα καθαρά ρωμαϊκού ιστορικού περιεχομένου**.

Έπος

- ✓ ο **Λίβιος Ανδρόνικος**, όπως είπαμε, απέδωσε στα Λατινικά την Οδύσσεια (σε σατούρνιο στίχο, ένα ιταλικό μέτρο).
- ✓ ο **Έννιος** βλέπει τον εαυτό του ως δεύτερο Όμηρο και συνθέτει ένα **ιστορικό έπος (Χρονικά–Annales) σε δακτυλικό εξάμετρο**, το μέτρο των ομηρικών επών. Οι Ρωμαίοι θεωρούσαν αυτό το έργο ως το «εθνικό» τους έπος μέχρι τη σύνθεση της Αινειάδας του Βεργιλίου.

Σάτιρα

Η σάτιρα είναι ένα νέο, καθαρά ρωμαϊκό είδος, με το οποίο **σχολιάζονται σκωπτικά επιφανείς Ρωμαίοι, πολιτικοί ή λογοτέχνες, αλλά και άσημα πρόσωπα**.

Πεζογραφία

Το αρχαιότερο πεζό λατινικό έργο που σώζεται ανήκει στον **Κάτωνα**, που, όπως είπαμε, ήταν παθιασμένος με τα **πατροπαράδοτα ρωμαϊκά ιδεώδη και καχύποπτος απέναντι στις ξένες επιρροές**.

Έχει τίτλο *Για τη γεωργία (De agricultura)*, παρουσιάζει τη ζωή του γεωργού και περιέχει γεωργικές οδηγίες και συμβουλές οργάνωσης του οίκου.

Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας
Κλασική εποχή (περ. 100 π.Χ.-14 μ.Χ.)
Γενικά χαρακτηριστικά

Στην πολιτική ζωή και το κράτος:

κορυφώνεται η ένταση μεταξύ των δύο παρατάξεων της Γερουσίας (Senatus):

των populares
(«δημοκρατικών»)

και των optimates
(«αριστοκρατικών»).

Εμφύλιες συρράξεις, προγραφές και δολοφονίες ταράζουν το εσωτερικό.

Χαρακτηριστικό γεγονός είναι η δολοφονία του *Ιούλιου Καίσαρα* το 44 π.Χ..

Ο κύκλος των εμφυλίων θα κλείσει το 31 π.Χ. στο *Άκτιο*, στον Αμβρακικό κόλπο: ο υιοθετημένος γιος του *Ιούλιου Καίσαρα*, ο *Οκταβιανός*, θα νικήσει τον στόλο του πολιτικού του αντιπάλου, του *Μάρκου Αντωνίου*, και της βασίλισσας του ελληνιστικού κράτους της Αιγύπτου, της *Κλεοπάτρας*, που ήταν σύμμαχος του Αντωνίου. Ο Οκταβιανός θα μείνει μόνος κυρίαρχος στην πολιτική ζωή της Ρώμης και θα ξεκινήσει μια νέα εποχή για το απέραντο ρωμαϊκό κράτος.

Μετά την επικράτηση του Οκταβιανού,

η «αριστοκρατική δημοκρατία» της Ρώμης μετασχηματίζεται σταδιακά σε *απολυταρχία*, με την κυριαρχία ενός πολιτικού προσώπου. Το παραδοσιακό, αριστοκρατικό στην ουσία του, πολίτευμα της res publica, μεταβάλλεται στην πράξη. Χωρίς να καταργείται η Γερουσία, το κράτος ελέγχεται πλέον από έναν ισχυρό άνδρα, τον νικητή των εμφυλίων *Οκταβιανό*. Αυτός λαμβάνει τον τίτλο «*Αύγουστος*», που στο εξής θα συνοδεύει κάθε αυτοκράτορα στη Ρώμη (και αργότερα στη Νέα Ρώμη/Κωνσταντινούπολη).

Με τον Οκταβιανό αρχίζει μια περίοδος χωρίς μεγάλες αναταράξεις στο εσωτερικό και χωρίς μεγάλα προβλήματα εκτός συνόρων. Η λεγόμενη «*ρωμαϊκή ειρήνη*» (pax Romana) θα διαρκέσει περίπου δύο αιώνες και, γενικά, θα φέρει ευημερία για την ανθρωπότητα.

Η Ρώμη αποκτά πλήρη αυτοσυνειδησία ως οικουμενική δύναμη με θεϊκές-ηρωικές καταβολές, που χάνονται στον χώρο του μύθου, και θεωρεί πως διαθέτει προοπτικές αιώνιας κυριαρχίας. Αυτή η αντίληψη διαπερνά και τη λογοτεχνία της αυγουστείας περιόδου.

Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας
Κλασική εποχή (περ. 100 π.Χ.-14 μ.Χ.)
Γενικά χαρακτηριστικά

Στην κοινωνική ζωή:

διευρύνεται η επίδραση του ελληνικού τρόπου ζωής.

- Εισάγονται λατρείες από την Ανατολή, όπως η λατρεία της Κυβέλης, της Ίσιδας κ.ά.
- Παρατηρείται αυξανόμενη εισχώρηση νέων ηθών,
- μείωση των γεννήσεων,
- απομάκρυνση από τον πατροπαράδοτο λιτό ρωμαϊκό βίο.

- ⇒ Γι' αυτό ο Αύγουστος προσπαθεί να επαναφέρει τις παραδοσιακές ρωμαϊκές αξίες και να ενισχύσει τη θρησκεία και την οικογένεια, αλλά χωρίς μεγάλη επιτυχία.
- ⇒ Ωστόσο, νέοι ναοί χτίζονται, παλιά ιερά ανακαινίζονται, η Ρώμη γίνεται μια εντυπωσιακή «πόλη του μαρμάρου».

Στα γράμματα:

η επίδραση των Ελλήνων παραμένει καταλυτική, γίνεται όμως βαθύτερη και ουσιαστικότερη. Οι Ρωμαίοι δεν περιορίζονται σε απλή μίμηση.

Τα ελληνικά είδη παίρνουν νέα ζωή από τη ρωμαϊκή πρόσληψη και μεταμορφώνονται. Οι Ρωμαίοι συγγραφείς και ποιητές συναγωνίζονται τους σπουδαίους Έλληνες δημιουργούς των ελληνιστικών, κλασικών και αρχαϊκών χρόνων: π.χ.

- ✓ ο **Κικέρων** τους Έλληνες ρήτορες και φιλοσόφους,
- ✓ ο **Βεργίλιος** τον Θεόκριτο και τον Όμηρο,
- ✓ ο **Οράτιος** την αιολική ποίηση.

Τα έργα της εποχής αυτής διαμόρφωσαν την έννοια του «κλασικού»:

- ως προς τη **μορφή** παρουσιάζουν **αισθητική τελειότητα**.
- στο **περιεχόμενο** τα διακρίνει **ιδεολογική ωριμότητα**. Κείμενα, όπως αυτά του Κικέρωνα, του Βεργιλίου, του Οράτιου, του Οβιδίου, εμπνέουν την ευρωπαϊκή λογοτεχνία μέχρι τις μέρες μας.

Στη **ρεπουμπλικανική περίοδο** (ή χρόνους του Κικέρωνα, 100-31 π.Χ.) ανθεί κυρίως η **πεζογραφία**.

Στην περίοδο του **Αυγούστου** (31 π.Χ.-14 μ.Χ.) ακμάζει κυρίως η **ποίηση**.

Α. Η ρεπουμπλικανική περίοδος ή οι χρόνοι του Κικέρωνα (100-31π.Χ.)

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

- **Κικέρων (πολιτικός)**
 - ✓ Πολιτικοί λόγοι
 - ✓ Δικανικοί λόγοι
 - ✓ Θεωρητικά κείμενα ρητορικής τέχνης
 - ✓ Φιλοσοφικοί διάλογοι (έμπνευση από Πλάτωνα και άλλα φιλοσοφικά ρεύματα)
- **Ιούλιος Καίσαρ (στρατηγός & πολιτικός)**
 - ✓ Είδος στρατιωτικών απομνημονευμάτων σε λιτή γλώσσα
- **Σαλλούστιος Κρίσπος (ιστορικός & θαυμαστής Θουκυδίδη)**
 - ✓ Ιστορική μονογραφία (πραγματεία που εξετάζει με τρόπο ολοκληρωμένο ένα θέμα περιορισμένης έκτασης και ενδιαφέροντος, π.χ. αποκλειστικά έναν πόλεμο)

ΠΟΙΗΣΗ

Νεωτερικοί: το πρώτο «μοντερνιστικό» κίνημα της ρωμαϊκής λογοτεχνίας. Είναι επηρεασμένοι από τον αλεξανδρινό Καλλίμαχο (3ος αι. π.Χ.) και την ελληνιστική ποίηση.

	Μορφή: σύντομα & προσεγμένα
Ποιήματα:	
	Περιεχόμενο: προσωπικά θέματα (π.χ. έρωτας) – αποφεύγονται τα μεγάλα παραδοσιακά θέματα του έπους (π.χ. ηρωικά κατορθώματα, πόλεμος)

- **Κάτουλλος (λυρικός – ρομαντικός ποιητής)**
 - ✓ «Λεσβία»: το ψευδώνυμο με το οποίο εμφανίζεται η κυρίαρχη λογοτεχνική περσόνα στα ποιήματά του.
- **Λουκρήτιος (λυρικός – ρομαντικός ποιητής)**
 - ✓ Για τη φύση των πραγμάτων (De rerum natura): φιλοσοφικό περιεχόμενο που μεταφέρει την επικούρεια φιλοσοφία σε στίχους,
 - ⇒ μάχεται τη δεισιδαιμονία και
 - ⇒ επιχειρεί να απαλλάξει τον άνθρωπο από το φόβο του θανάτου.

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

- **Τίτος Λίβιος (ιστορικός)**
 - ✓ Ιστοριογραφία με κυρίαρχες τις παραδοσιακές ρωμαϊκές αξίες:
 - ☑ mos maiorum (το ήθος των προγόνων),
 - ☑ pietas (η αίσθηση του καθήκοντος, η ευσέβεια),
 - ☑ virtus (η αρετή)
- **Βιτρούβιος (επιστημονική λογοτεχνία)**
 - ✓ Σύγγραμμα: Για την αρχιτεκτονική (De architectura): αποδεικνύει τις προχωρημένες αρχιτεκτονικές γνώσεις της εποχής

Β. Οι Αυγούστειοι χρόνοι (31 π.Χ.-14 μ.Χ.)

ΠΟΙΗΣΗ

ΕΠΟΣ

➤ Βιργίλιος

- ✓ **Αινειάδα** (συνδυάζει στοιχεία της Ιλιάδας και της Οδύσσειας)
 - ☑ **Θέμα:** η αναχώρηση του Αινεία από την Τροία, οι περιπλανήσεις του και η εγκατάστασή του στο Λάτιο.
 - ☑ Ο Βεργίλιος είναι αυτός που δίνει την τελική μορφή στον ιδρυτικό μύθο της Ρώμης, σύμφωνα με τον οποίο την «αιώνια πόλη» ίδρυσε ο Ρωμύλος, απόγονος του Τρώα Αινεία.
 - ☑ Η Αινειάδα συνοψίζει τις βλέψεις και τις προοπτικές της εποχής του **Αυγούστου** για **οικουμενική και αιώνια κυριαρχία των Ρωμαίων**, αιτιολογώντας το ρωμαϊκό **imperium**.
 - ☑ Αναγνωρίστηκε εξ αρχής ως το **εθνικό έπος** των Ρωμαίων.
 - ☑ Ο ποιητής της επέδρασε ίσως όσο κανείς στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία μέχρι και σήμερα. Ο *Αυγουστίνος*, ο *Πετράρχης*, ο *Δάντης*, ο *Σίλλερ* είναι μερικοί μόνο από τους μεγάλους Ευρωπαίους λογοτέχνες για τους οποίους αποτέλεσε πρότυπο.

➤ **Οράτιος (ο πιο σημαντικός λυρικός ποιητής)**

- ✓ Μετέφερε το **αιολικό μέλος** στη Ρώμη.
- ✓ Συνθέτει τις **Ωδές (Carmina)** με πρότυπα τους Έλληνες λυρικούς.
- ✓ Γράφει όμως και **σάτιρα**
- ✓ Επιδίδεται και στο είδος της **ποιητικής επιστολής**.

Η πόηση των 3 κορυφαίων ελεγεϊακών:

- επηρεάστηκε από το **κίνημα των «νεωτερικών»** και ενδιαφέρονται για τη μορφική τελειότητα των έργων τους.
- αλλάζουν ριζικά την ελληνική ελεγεία, που είχε ποικιλία θεμάτων (ήταν πολεμική, πολιτική, φιλοσοφική κ.ο.κ.).
- Στην ανανεωμένη ρωμαϊκή ελεγεία θεματικό κέντρο είναι ο έρωτας, τον οποίο οι ελεγεϊακοί συνδέουν άμεσα με την ερωτική ποίηση και με συζητήσεις για την αξία των ποιητικών ειδών.

➤ **Τίβουλλος**

➤ **Προπέρτιος**

➤ **Οβίδιος**

- ✓ Γράφει και **επική ποίηση**, αλλά την ανανεώνει:
 - ☑ Δημιούργησε μια **μυθολογική «αντι-Αινειάδα»**, τις **Μεταμορφώσεις (Metamorphoses)**. Το επικό αυτό ποίημα περιλαμβάνει 250 περίπου μύθους, κυρίως ελληνικής προέλευσης, που περιέχουν κάποιο στοιχείο μεταμόρφωσης (π.χ. ο μύθος της Δάφνης, που μεταμορφώνεται στο φυτό δάφνη, για να γλιτώσει από το ερωτικό κυνήγι του Απόλλωνα). Την ελληνική μυθολογία οι καλλιτέχνες της Αναγέννησης, η Ευρώπη (αλλά ακόμη και η σύγχρονη Ελλάδα) γνώρισε κυρίως από αυτή τη θαυμαστή μυθολογική «εγκυκλοπαίδεια» των οβιδιακών Μεταμορφώσεων

ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΛΕΓΕΙΑ